

اورانیوم رقیق شده پرواز مرگ آفرین بر فراز شهرها

نوشته ژوئل پنوشه - ترجمه "ح.م"

بر اساس گزارشات ماهنامه های فرانسوی «علوم و زندگی» (Sciences et Vie) و «علم و آینده» (Siece et Avenir) در ماه فوریه 2001، پس از فوت تعدادی از سربازان OTAN در بالکان بر اثر ابتلا به سرطان لوسومی (لوکمی)، اورانیوم رقیق شده که در سلاح ها بکار رفته بود و به همین منوال در صنعت هواپیما سازی غیر نظامی موضوعیت پیدا کرد.

اورانیوم رقیق شده فلزی متراکم است و همین کیفیت موجب شد تا از سال 1960 از آن بعنوان وزن تعادلی در قسمتهای دم و بال های متحرک هواپیما مورد استفاده پیدا کند. سازنده آمریکایی بوئینگ مدتها آنرا برای 747 بکار می برد تا اینکه در سال 1980 به تنگستن Tungstène رو آورد که به محصولی رقابتی تبدیل شده بود و از روسیه و چین وارد می شد.

بر اساس Nuclear Regulatory Commission هیئت آمریکایی که به امور قوانین و آئین نامه هسته ای می پردازد، 168 (صد و شصت و هشت) مک دونل-دوگلاس DC-10 و 60 لاکهید L-1011 و 202 بوئینگ 747 حامل اورانیوم رقیق شده بعنوان وزن تعادلی هستند.

چند فروند از این هواپیماها فعال هستند؟ ماهنامه «علوم و زندگی» معتقد است که پاسخ به چنین پرسشی بسیار مشکل است. با این وجود حدس زده می شود که حداقل 380 تن اورانیوم رقیق شده در بالای سر ما در گردش است. با حساب اینکه 320 تن در صحنه جنگ خلیج فارس در سال 1991 پراکنده شده است. این حجم از اورانیوم رقیق شده وقتی که هواپیماها پرواز می کنند خطرناک نیستند: اورانیوم رقیق شده بیشتر بخاطر مسمومیت شیمیایی آن خطرناک است تا بخاطر پرتو افکنی های رادیو اکتیویتش. مشکل زمانی شروع می شود که هواپیما چار سانحه شود و اورانیوم رقیق شده آتش بگیرد. تنفس این غبار در شوش ها بشکل دراز مدت نشست می کند. تنها یک بخش از غبار اورانیوم رقیق شده قابل حل و در طول سه روز از خون و از طریق ادرار خارج می شود، در حالیکه بخش غیر قابل حل (نامحلول) به شکل اکسید پراکنده می شود و بطور مشخص روی استخوان ها ثابت می ماند. چنین عناصری بویژه به کلیه حمله می کنند. پس از سانحه بوئینگ 747 EI AI در آمستردام، در سال 1992 چندین هزار نفر به بیماری هایی مزمن مبتلا شدند (تهوع، سر درد، اختلال در خواب، بیماریهای گوناگون عصبی). بر اساس گزارشی رسمی در سال 1999 مرتبط بودن بیماری های مزمن بین این افراد را با سانحه هوایی تأیید می کند.

این وقایع شناخته شده هستند:

شمار قابل توجهی از هواپیماهای ار فرانس Air France نیز مشمول همین خطر هستند. با این وجود ماهنامه «علوم و زندگی» هشدار می دهد که بریگادهای آتش نشانی و گروه های نجات به تجهیزات مناسب برای رویایی با چنین خطری آماده نشده اند. در مورد هواپیمای کنکوردی که تابستان گذشته در پاریس سقوط کرد، «علوم و زندگی» خاطر نشان می کند که در این هواپیما اورانیوم رقیق شده بکار نرفته بوده است، زیرا شکل دلتایی بال هواپیما عهده دار وزن متعادل کننده است.